జాగరూకుడు

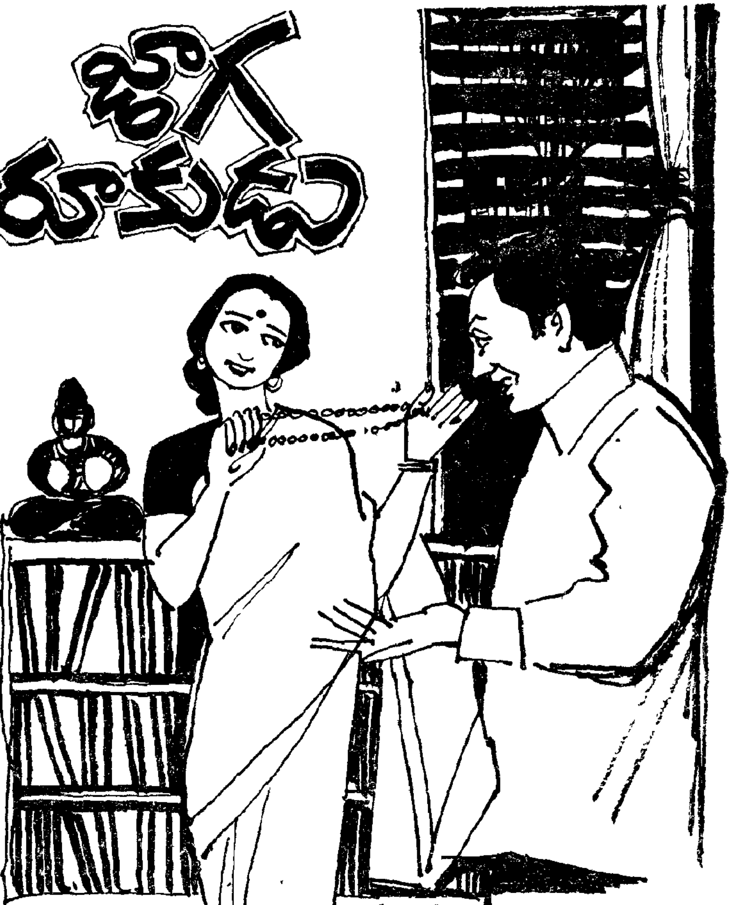

మధురాంతకం రాజారాం

చెప్పకుండా పెట్టకుండా వచ్చిపడింది రామలింగంపైన—బంధువుల మూక గాదు, ట్రాన్స్ఫరు ఆర్డరు!

ఐనా రామలింగానికి ఆనందమే కలిగింది. వచ్చింది ట్రాన్స్ఫరే అయినా అమావాస్యతో కలిసివచ్చిన తద్దినంలా దానిలో ప్రమోషను గూడా అంతర్లీనమై వుండడమే అందుకు కారణం.

అందరూ వుద్యోగాలు చేయడం వేరు. రామలింగం వుద్యోగం చేయడం వేరు. అసలు ఏ పనైనా మెలకువతో చేయడం రామలింగం స్వభావం. ఆ మాటకొస్తే మెలకువా, దూరదృష్టి- అలాటివన్నీ కలిసికట్టుగావచ్చి యితఃపరం బెరుగమని రామలింగాన్ని ఆశ్రయించాయని గూడా చెప్పుకోవచ్చు అంతెందుకూ,

ఏరు ఏడామడల దూరంలో వుందని చెప్పండి—పంచ పైకెగగట్టి రామలింగం ఆ క్షణంనుంచే అప్రమత్తుడై పోతాడు!

మానవుడు తెలివితేటలు కలిగివుండడం వేరు. అవి తనకున్నాయన్న ఎరుకను కలిగివుండడం వేరు. రామలింగం దగ్గర ఈ రెండు గుణాలూ పుష్కలంగా వున్నాయి.

రామలింగం ఉద్యోగ నిర్వహణకొక ఉపమానంకోసం ఆలోచించినట్టయితే నూటనాలుగు డిగ్రీల టైఫాయిడ్ జ్వరం తటాలున స్ఫురిస్తుంది. శరీరంపైన స్పృహ వున్నంతవరకూ రోగికి తనకు జ్వరం కాస్తున్నదన్న విషయం తప్పితే మరొక ధ్యాస వుండదు. ఆ స్పృహ దప్పిన తర్వాత పలవరింపులూ, కలవరింతలూ ప్రారంభమౌతాయి, రామలింగాన్ని ఆవేశించిన ఉద్వేగజ్వరంలో గూడా అలాగే రకరకాల పలవరింపులూ, కలవరింతలూ వున్నాయి. వాటిల్లో ముఖ్యమైనది ప్రమోషను కలవరింత! ఆఖరుకు ఎలాగైతేనేం రోగికోరిన పథ్యాన్నే వైద్యుడు అనుగ్రహించినట్టు రామలింగానికి వున్నట్టుండి ప్రమోషను లభ్యమైంది!

కవరులోంచి బయటపడిన కాగితాన్ని ఒకటికి రెండుసార్లు చదువుకున్నాడు రామలింగం. ఐనా తన కళ్ళను తనే నమ్మడం ఏమంత సబబని యిద్దరు ముగ్గురు సహోద్యోగులకు చూపించాడు. వాళ్ళందరూ ప్రత్యక్షరాన్నీ పరిశీలించి రామలింగానికి ప్రమోషను వచ్చినమాట అక్షరాలా నిజమేనని ఏకగ్రీవమైన నిర్ధారణకు వచ్చారు.

"దొరకదు, దొరకదు" అనుకున్న పెన్నిధి దొరికిన తర్వాతనే అసలు సమస్య ప్రారంభమౌతుంది గాబోలు! ఆ పెన్నిధిని భద్రపరచడ మెలాగన్నదే ఆ సమస్య. సరిగ్గా రామలింగాన్ని గూడా అలాటి గడ్డు సమస్య ఒకటి ఎదుర్కొంటోంది. నాలుగు రోజుల్లో తను కొత్త వుద్యోగాన్ని అప్పగించుకోవాలి. ఆ లోపల యిక్కడి పనులన్నీ పూర్తిగావాలి. ఉపకరణాలను పదిలపరచడంలోనూ, రిజిష్టర్లు మెయింటెయిన్ చేయడంలోనూ తన కేకోశానా ప్రాలుమాలిక లేదు గనుక తను ఆఫీసునుంచీ రిలీవు గావడమేమంత కష్టంగాదు. కానీ వూరినుంచీ బయటపడడమెలా గన్న దే యిప్పుడు జవాబుతోచని చిక్కు ప్రశ్న! అర్ధరాత్రివేళ చడీచప్పుడూ గాకుండా పొలిమేరలు దాటకుండే దాటుకోవచ్చు. కానీ తనకు ట్రాన్స్ఫరు వచ్చిన సంగతి గాలిలా వూళ్ళో వ్యాపించిందనీ, ఆ వార్త చెవిని బడిన తర్వాత తీవ్రమైన నిగావేసి వుందరనీ అనుకోడానికి వీల్లేదే; ఒకవేళ చచ్చీచెడి ప్రస్తుతానికి గండం గడిచి బయటపడినా, వీళ్ళు తనను వెంటాడి ఆ కొత్త వూళ్ళో తన పరువు ప్రతిష్ఠలను రచ్చబండపై వేలం వేయడానికి పూను

కోరని నమ్మకమేముంది? అబ్బే, అసలే తనది అపరబుద్ధి! అది చెపినట్టల్లా వినడం కంటే కొరివితో తలగోక్కోవడమే మేలు!

కుర్చీలో కూర్చున్న రామలింగానికి క్షణక్షణానికీ చిరాకు హెచ్చిపోతోంది. మొదట ఈ చిరాకును వదిలించుకుంటే గానీ ఆలోచన ముందుకు సాగేట్టులేదు...

ఆఫీసులో వున్నంతసేపూ ఈ చిరాకును వెలుపలికి విరజిమ్మడానికి తన కెలాటి అవకాశమూ లభ్యంకాదని రామలింగానికి తెలుసు. హద్దుమీరితే ఆఖరుకు బంట్రోతుగాడు కూడా 'నువ్వెంత' నీ తాహతెంత' అని తిరగబడడానికి వెనుదీయడు. అందువల్ల యిప్పుడున్న దొక్కటే ఉపాయం...

ఆఫీసు వదిలిపెట్టి చరచరా యింటికి వచ్చాడు రామలింగం.

"ఏమేవ్! ఇలా రా." భార్యను కేక వేశాడు.

అన్నంలో తిప్పుతున్న గరిటెను అలాగే చేతబట్టుకుని కంగారుతో తబ్బిబ్బులౌతూ భర్త ఎదుటకు పరతెంచి వచ్చింది సుబ్బలక్ష్మి.

"అదేమిటండీ! వేళకాని వేళప్పుడు ఇలా వచ్చేశారు! ఏం జరిగింది?"

"ఏం జరగాలో అదే జరిగింది! రావలసిందేమో వచ్చింది. రాగానే ఏమైంది? ముందు నుయ్యి. వెనుకగొయ్యి. నాలుగు రోజుల్లో అక్కడికి వెళ్ళాలి. ఎలా

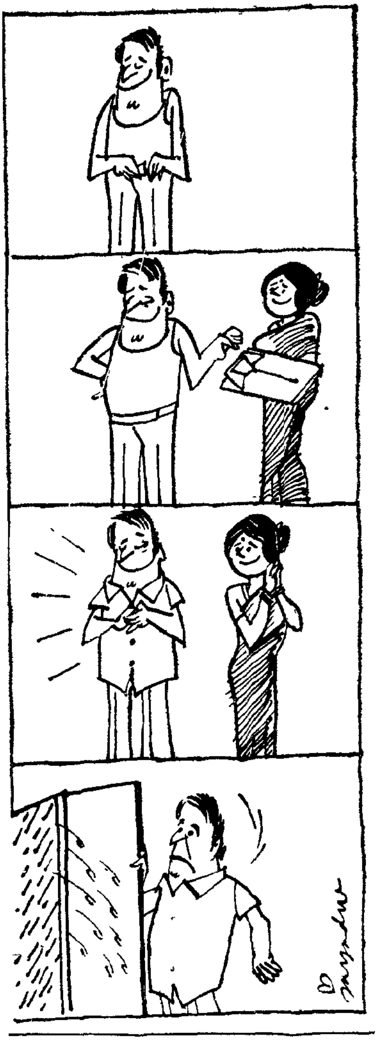

వెళ్ళడం! ఏం చేయడం! ఆడదానిమాట వినవే వినగూడదు. విన్నానా! విన్నందుకు తగిన శాస్తి జరిగిందే!"

ఇప్పుడు వచ్చిందేమిటి? నాలుగు రోజుల్లో ఈయన ఎక్కడికి వెళ్ళాలి? ఈయన ఆడదానిమాట విన్నానంటు

న్నారుగదా! ఏ ఆడదానిమాట? ఎప్పుడు విన్నారు?— ఏమీ అర్థంకావడంలేదు సుబ్బలక్ష్మికి! చదువగానే అర్థం బోధ పడకుండా చదివినకొద్దీ క్రొత్త క్రొత్తగా అర్థాలు బోధపడే ఖండకావ్యంలాంటిది రామలింగం ప్రసంగం. పదేళ్ళ సాహచర్యం మాట దేవు డెరుగుగానీ, భర్త మాటల ధోరణి సుబ్బలక్ష్మికి ఏమీ అర్థం గాకుండా నిత్యనూతనంగానే వుంటోంది!

''అదిగో, బుంగముఖం పెట్టేశావు! నీ బుర్ర కెక్కి తేగదూ! నాకు ట్రాన్స్‌ఫరూ, ప్రమోషనూ రెండూ ఒక్కసారిగా వచ్చాయే వెర్రిమొగమా!..."

"అబ్బబ్బ, పుత్ర పుణ్యానికి ఎంత గాబరా పెట్టేశారండీ! ఇంకేం, బిచాణా సర్దుకుంటే సరిపోతుంది!"

"ఉఁహూ! బిచాణా సర్దుకుంటావూ! అంత తేలిగ్గా వుందన్నమాట నీకీ వూరు విడిచి వెళ్ళడం! అసలు నిన్ను బస్సులో యెక్కనిస్తారా అంట!..."

"ఎక్కనివ్వరూ! ఎవడికండీ అన్ని గుండెలు!..."

"తెలుసు తెలుసు. వీరనారి ఝాన్సీ రాణి అటు, నువ్విటు! కానీ నీకు కొన్ని సంగతులు బొత్తిగా తెలియటంలేదు. మునుపటి కెవతో వాల్మీకి పెళ్ళాంగూడా యిలాగే 'నువ్వు దొంగతనం చెయ్, దోపిడీ చెయ్. దాంతో నాకు సంబంధం లేదు. నాకు పొట్ట నిండితే చాలు నా అవసరాలు తీరితే చాలు' అన్నదట!"

"ఇప్పుడు నే నేమన్నానండీ!"

"ఇంకేమనాలి? శెట్టిగారి కొట్లో వంద రూపాయల అప్పుందని తెలియదూ! బట్టలకొట్టుకి అరవైరూపాయలు ఇచ్చుకోవాలని తెలియదూ! ఇవిగాక చిల్లర బాకీలు వందరూపాయలదాకా వున్నాయని తెలియదూ! వాళ్ళ డబ్బు వాళ్ళకు అణాపైసలతో సహా ముట్టితేగానీ మనల్ని యిల్లు కదలనివ్వరని వూహించుకోలేవూ?"

"నిజమే కాదండీ మరి! ఎవరి జాగ్రత్త వాళ్ళది!" గోడకు చేరగిలబడి పరధ్యానంగా అనేసింది సుబ్బలక్ష్మి.

"అన్నావూ! చెప్పానుగా! ఇదంతా ఆ వాల్మీకి పెళ్ళాం తరహాయేనని! ఒక వైపున వచ్చిన జీతమంతా మిగిలించి, ఓ గొలుసు చేయించి నీ మెడలో వేస్తే అందుకు నువ్వు నాకిచ్చే కితాబు యిదన్నమాట...''

అంతకూ యింతకూ కంట నీరు పెట్టుకోవడం సుబ్బలక్ష్మి స్వభావం! చీర చెంగుతో కళ్ళు తుడుచుకుంటూ ఆమె "నాకు గొలుసు కావాలని నే నెప్పుడైనా అడిగానటండీ! ఎలాగోలాగ సంసారం గడుపుకపోతే చాలునని నేనంటే మీ అంతకు మీరే గొలుసు చేసిపెట్టారు..."

"అయితే అదీ నాతప్పేనన్నమాట!"

"పోనీ తప్పంతా నాదే ననుకోండి! ఇప్పుడీ గొలుసును అమ్మి ఆ అప్పులిచ్చేస్తే సరిపోదూ!"

"ఇదిగో సుబ్బులూ! నీ కంటికి నే నంత చేతకానివాడిలా కనిపిస్తున్నాను గదూ!"

"నావల్ల కాదు బాబూ! మీ కొక నమస్కారం. తలకు, వేస్తే మొలకు మొలకు వేస్తే తలకు! అవతల ఆ అన్నం చిమిడి పోయిందో ఏమిటో..." వంటగదివైపు పరుగెత్తబోయింది సుబ్బలక్ష్మి.

"ఇదిగో, పోదువుగానీ ఆ గొలుసు తీసి యిలా యివ్వు..."

"ఎందుకూ?"

"అందుకు కాదులే! మరొకందుకు" —రెండు పేటల బంగారపు గొలుసును జేబులో వేసుకుని గడపదాటి వీధిలో పడ్డాడు రామలింగం.

ప్రతి చిన్నవిషయానికీ బెంబేలు పడిపోతున్నట్లే కనిపించినప్పటికీ, ఈ తెచ్చికోలు కంగారుకూ, ఆందోళనకూ అట్టడుగున రామలింగం గొప్ప లౌకికుడు. వెనుకా ముందూ చూడకుండా అప్పులు చేస్తూ, చేసిన అప్పుల్ని చెల్లించే ప్రయత్నాన్ని ఎప్పటికప్పుడే వాయిదా వేసుకుంటూ, కాలహరణం చేయడానికెన్ని వుపాయా లున్నాయో, అన్ని వుపాయాలూ రామలింగానికి క్షుణ్ణంగా తెలుసు. అలా కాకుండా బెడిసి కొట్టి తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో అప్పులు చెల్లించవలసివచ్చినప్పుడు డబ్బు పుట్టించుకునే వుపాయాలుగూడా రామలింగానికి తెలిసినవే! ఏ విధంగా చూచినా రామలింగం జాగరూకుడు.

రామలింగం బయల్దేరింది జగన్నాథంగారి ఇంటికి. సమయానికి ఆయన యింటిపట్టునే ఉండడమూ, తనను సాదరంగా ఆహ్వానించి విశేషాలేమిటని అడగడమూ రామలింగానికిసానుకూల సూచనలుగా గోచరించాయి.

"మరేం లేదండీ! ఒక చిన్న సహాయం కావలసివచ్చి..." అంటూ మెల్లగా ప్రారంభించాడు రామలింగం.

"చెప్పండి. సందేహ మెందుకూ?" అన్నారు జగన్నాథంగారు.

"ఉన్నట్టుండి నాకు ట్రాన్స్‌ఫరు వచ్చింది..."

"మీకా? ఆఫీసులో అందరుండగా మీ కెందుకు వచ్చిందండీ ట్రాన్స్‌ఫరు?..."

"పైగా ప్రమోషనుగూడా లెండి!"

"ఓహో, అలాగా! చూడారా రామలింగంగారూ! మీరు వెళ్ళిపోతున్నందుకు విచారం, ఐనా ప్రమోషను వచ్చి వెళ్తున్నందుకు సంతోషం, రెండూ ఒక్కసారిగా కలుగుతున్నాయి నాకు! అందుకే కాబోలు పెద్దలు అంటుంటారు—సుఖదుఃఖాల్లో దేనికి దాన్ని వేర్వేరుగా అనుభవించడానికి వీల్లేదని! అవి పాలూ నీరులా కలిసి వుంటాయి. మనం మానవులం. ఆ మిశ్రమాన్ని సేవించవలసిందే- తప్పదు?"

ఈ సభ మెప్పుమాటలకేమిలెమ్మనుకున్నాడు రామలింగం. ఐనా ఇంత అతి వినయమా! ఔనులే, యిది ధూర్తుల లక్షణం. పోనీ ఎవడి పాపాన వాడే పోతాడు. మనకేమో మన పని నెరవేరితే చాలు!

"ఈమధ్య కుటుంబంలో కొన్ని చిక్కులు వచ్చి ఎక్కడి బాకీలు అక్కడే నిలిచిపోయాయి. కామిశెట్టిగారికీ, బట్టల కొట్టు సింగయ్యగారికీ, నూటయాభై రూపాయలు యిచ్చుకోవాలి. ఇవిగాక యింకా చిల్లర బాకీలు వందరూపాయల దాకా వున్నాయి...ఈ నగదు మీ దగ్గరుంచుకుని ఓ రెండువందలరూపాయలిచ్చారంటే ఈ యిక్కట్టులోనుంచి కోలుకోగలను..."

"ఆదేమిటండీ రామలింగంగారూ! ఏదో సహాయమంటూ ప్రారంభించి అచ్చంగా వ్యవహారసరళిలోకి దిగేశారే! యథాశక్తిగా సహాయమైతే చేయగలను గాని నేను నగలు తాకట్టుంచుకుని అప్పులిచ్చేవాణ్ణిగానే!"

రామలింగానికి తన పాదాలక్రింద నేల కరిగిపోయి బోర్లగిల పడిపోతున్నట్టు తోచింది. అమ్మో, ఈ జగన్నాథం ఆకు కందక, పోకకు పొందక తప్పించుకో చూస్తున్నాడల్లే వుంది. ఇతడి ముందరి కాళ్ళకే గనుక బంధాలు వేయలేకపోతే తన పేరు రామలింగమే కాదు!

"అబ్బే, తమ విషయం నాకు తెలియదటండీ! ప్రస్తుతం మీ దగ్గర డబ్బు ఉండవచ్చు, ఉండకపోవచ్చు. 'రామలింగం మీకు అచ్చుకోవలసిన అప్పులకు నేను పూచీపడుతున్నాను' అని మీరు వాళ్ళ కొకమాట చెబితే చాలు. ఇక నగ విషయమంటారా! కీడెంచి మేలెంచడం మంచిది. నాపైన మీకు పరిపూర్ణమైన విశ్వాసముంది నాకు తెలుసు. కానీ నాకు నమ్మకంలేనిదల్లా—నాపైన్నే ననుకోండి! మనసు కోతిలాంటిదంటారు. అది వక్రించదని నమ్మకమేముంది? పైగా నగ మీ దగ్గరుంటే అప్పుసంగతి ప్రతిక్షణమూ జ్ఞప్తిలో వుంటుంది. అంచేత తొందరగా అప్పు తీర్చే మార్గాలను అన్వేషించడానికి వీలుంటుంది..." జేబులోని గొలుసుతీసి టేబిలుపైన వుంచి గడగడా పాఠం ఒప్పజెప్పి తన తావులో కూర్చున్న బుద్ధిమంతుడైన కుర్రాడిలా కూర్చున్నాడు రామలింగం.

జగన్నాథంగారు తెల్లబోయారు. కార్యంపైన కన్ను కలిగి వుండడం మంచిదే! కానీ రామలింగం కొంత నిలకడగా తనను అర్థంచేసుకోడానికి ప్రయత్నించివుంటే బాగుండేది. ఇతడు తన దగ్గరికి కూడా అప్పుకోసమే వచ్చాడు, ఇస్తాను—యివ్వను అన్నమాట తన నోటినుంచి రాకముందే నగను గురించి ప్రస్తావించాడు. పైగా తనకు నమ్మకం లేనిది తన పైన్నేనని బుకాయిస్తాడు.

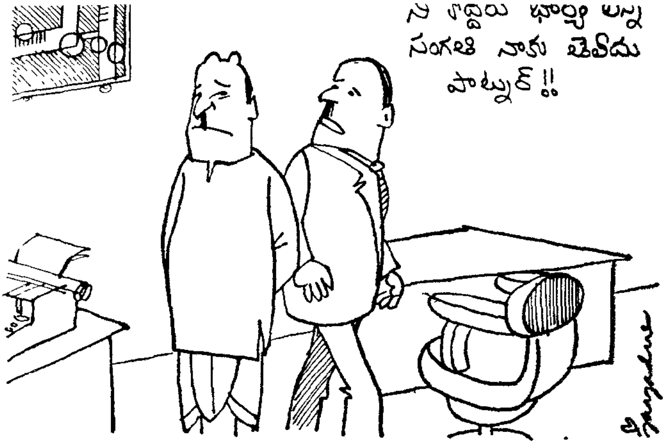

నిజానికి జగన్నాథంగారు తాకట్టు లేకపోయినా అప్పులివ్వగలరు. తోడి మానవులంపైన ఆయనకాపాటి విశ్వాస ముంది. కాదు గీదని ఏ మొండిఘట మైనా ఎగ్గొట్టడానికి ప్రయత్నిస్తే చెవులు పిండి తన డబ్బును వసూలుచేసుకునే తాహత్తు గూడా జగన్నాథంగారికి కద్దు!

కానీ ఇంత తెలివితేటలను ఒలక బోసిన రామలింగంతో ఎక్కువగా మాట్లాడ్డం జగన్నాథంగారి కిష్టంలేక పోయింది. ఆయన గొలుసు చేతికి తీసు కుంటూ "అలాగే వాళ్ళతో చెబుతాను లెండి రామలింగం గారూ! ఐతే ఒక విషయం. మీ రూహించినట్టు ప్రస్తుతం నాదగ్గర డబ్బు లేదు. వీలుచూచుకొని మీరు డబ్బు పంపండి. ఎవరి డబ్బు వాళ్ళకు ముట్టజెప్పి నేను మీ నగను మీకు చేరవేస్తాను. అంటే ఈ లావాదేవిలో నేను మధ్యవర్తిని మాత్రమే నన్నమాట!" అంటూ మునిగినట్టే మునిగితేలి గట్టున కూర్చున్నారు.

ఈసారి తెల్లబోవలసిన వంతు రామ లింగానికి వచ్చింది! ఐనా అతడు తేలు కుట్టిన దొంగలా కాసేపు గుటకలు మ్రింగి "అలాగలాగే! దయవుంచండి. సెలవిప్పిస్తే వెళ్ళొస్తాను" అంటూ పైకి లేచాడు.

* * *

రామలింగం ట్రాన్స్‌ఫరు వచ్చిన వూరికి వెళ్ళాడు. ఉద్యోగంలో ప్రవేశిం చాడు. ప్రతిరోజూ ఆఫీసుకు వెళ్ళి వస్తు న్నాడు—కానీ ఇవన్నీ నిద్రలాంటి అవ స్థలో జరిగిపోతున్న పనులు. శరీరం యాంత్రికంగా ఈ పనులన్నీ చేసుకు పోతుండగా మెలకువలో మెలకువగా ఉన్న అతడి బుర్రలోని ఆలోచనలన్నీ అప్పుతీర్చడమెలాగన్న ప్రశ్నపైన్నే కేంద్రీకరింపబడ్డాయి. నెలసరి కుటుంబ

వ్యయంపైనఅతడొక పర్యాలోకనం జరిపి నిర్దాక్షిణ్యంగా అనవసరపు ఖర్చులన్నిటినీ కత్తిరించి పారేశాడు. రోజుల తరబడి మార్కెట్టు ముఖం చూడకపోయినా తిండి దిగకపోదనీ, ఆకలిగొన్న కడుపుకు గంజే అమృతమని భార్యకు నచ్చజెప్పాడు. "పొదుపు పొదుపు అని పదేళ్ళనుంచీ చెబుతుంటే నీకు అర్థమైంది గాదు. 'ఈ రోజు వంగదేశం ఆలోచించింది, రేపు భారతదేశమంతా ఆలోచిస్తుం'దని ఒక సామెతవుంది. ఈ మాట ఎంతవరకూ నిజమోగానీ, నేను పదేళ్ళకు మునుపు చెప్పినమాటనే ఇప్పుడు గవర్నమెంటు చెబుతోంది" అంటూ ప్రభుత్వంవారి పొదుపు కార్యక్రమ పథకాన్ని తన వాదానికి వూతగా తీసుకున్నాడు. ఉదయం పదిగంటలకల్లా భోజనంచేసి తను ఆఫీసుకు వెళ్ళిపోయిన తర్వాత యింటికీ పెరటికీ చెడదిరిగి శరీరానికి లేనిపోని అలత పెట్టుకోకుండా శుభ్రంగా ఒకచోట కూర్చుని విస్తర్లు కుట్టుకోవడం ఎంత మంచివనో సహధర్మచారిణికి విశదీకరించాడు. ఇరుగు పొరుగు అమ్మలక్కలను గూడా ఇంటికి చేరదీసి ఎవరి కిష్టమైన మాట వారికి చెప్పి, నాజూగ్గా పని చేయించుకునే సదుపాయాలను గూడా సూచించాడు.

ఆ యీ జాగ్రత్తలవల్ల రెండు మూడు మాసాల్లోనే అప్పులన్నీ జెలకడిగివేయడానికి కావలసినంత డబ్బు ప్రోగుచేయగల్గాడు రామలింగం.

ఓ రోజు రాత్రి రామలింగం రెండు గంటలప్పుడు మేలుకున్నాడు కొంతసేపు పడకపైన ఇటూ అటూ దొర్లి ఆ తరవాత భార్యను గూడా లేపాడు.

"ఏమిటండీ మీరు మరీనూ!" అంటూ సుబ్బలక్ష్మి గోడవైపుకు ఒత్తిగిలి పడుకుంది.

"అదికాదే సుబ్బులూ! ఈ ఆంధ్ర ప్రదేశం యింత విశాలంగా వుండడంవల్ల ఎన్ని చిక్కులున్నాయో తెలుసా?"

"ఏమిటో నబ్బా! మీకు వెయ్యి ఆలోచనలండీ పాడూ!"

"ఓసి వెర్రిమొగమా! మనం అప్పు తీర్చి మన నగను విడిపించుకోవాలి గదా! అక్కడికి వెళ్ళిరావాలంటే రైలు చార్జీలకే పదిరూపాయలు చాలవు. పది పదిహేను రూపాయలు ఎవరు తిన్నపాడో చెప్పు!"

"పోనీ, మనియార్డరు చేసేయ గూడదూ!"

"చెయ్యొచ్చు, నాకు అదే ఆలోచన. కానీ మనం పంపిన డబ్బును తన అవసరాలకు వాడుకుని ఆ జగన్నాథం నిమ్మకు నీరెత్తినట్టు కూచుంటే..."

"అందు కిప్పుడేం చేయదలచుకుంటున్నారు?"

"అదే ఆలోచిస్తున్నాను..."

మరునాటి వుదయం రామలింగం

పోస్టాఫీసుకు వెళ్ళాడు. నాలుగు కార్డులు కొని ప్రతి కార్డుపైనా "ఈ రోజు జగన్నాధంగారికి యమ్. ఓ. ద్వారా డబ్బు పంపుతున్నాను. మీకు నేను యిచ్చుకోవలసిన బాకీని తక్షణం వారి దగ్గర నుంచీ పుచ్చుకోగలరు" అని వ్రాసి పోస్టుచేశాడు. ఒకటి కామిశెట్టికి, మరొకటి సింగయ్యకు మిగిలినవి మిగిలిన ఋణదాతలకు!

జాబుల్లో సూచించినట్లు ఆ రోజు మనియార్డరుగూడా చేశాడు రామలింగం. కూపనులో "మీ సహాయానికి కృతజ్ఞుణ్ణి. డబ్బు చేరగానే బంగారపు గొలుసును రిజిష్టరు పార్సెలు ద్వారా పంపగోరుతున్నాను'' అని సంతకంతో పూర్తి చేశాడు.

వీధి నాటకంలో రాజుగారి రాకను తెలిపే చోపుదారికి మల్లే ఈ జాబులన్నీ మనియార్డరుకంటే ముందుగానే చిరునామాదారులకు చేరిపోతాయి. చేరగానే వాళ్ళు జగన్నాధాన్ని ముట్టడించేస్తారు. ఎవరి బాకీ వాళ్ళ కివ్వకుండా ఈ పద్మవ్యూహంనుంచీ ఎలా తప్పించుకోగలడు జగన్నాధం!

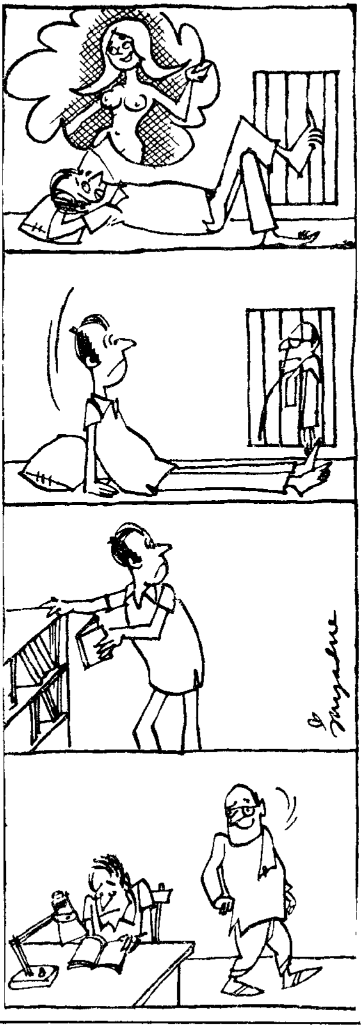

* * *

రామలింగం పాలిటికి ఒక్క వారం రోజులు బరువుగా దొర్లిపోయాయి. ఆ వారం పొద్దుగునా టపాకోసం సరాసరి పోస్టాఫీసు దగ్గరికే వెళ్ళి కాచుక కూర్చునే వాళ్ళల్లో రామలింగమూ ఒక్కడుగా జమయ్యాడు. అలా పోస్టాఫీసు ఎదుట గుమిగూడిన వాళ్ళకందరికీ ఏ కార్డులో కవర్లో వచ్చిపడుతున్నాయి. తనకు మాత్రం ఏమీ రావడంలేదు. బావిలో రాయిపడితే బుడగలైనా పైకొ

స్తాయి, ఆ మాత్రానికైనా నోచుకోలేదా తన మనియార్డరు!

ఆ పరిస్థితిలో అంతకంటే ఓర్పు వహించడం రామలింగానికి దుస్తరమై పోయింది. అంతవరకూ తను లోకాన్ని గురించి ఎంతో మంచిగా తలపోసినట్టు, ఉన్నట్టుండి దారుణమైన దాని నగ్న స్వరూపం తన కళ్ళ పొడగట్టినట్టు అత డూహించుకోసాగాడు. ఆఫీసులో అతడి చేతికి వచ్చిన రిజిష్టర్లలోనూ. ఫైళ్ళలోనూ కొట్లూ దిద్దులూ పెరిగిపోతున్నాయి. క్రింది గుమాస్తాలపైనఅతడి రంధ్రాన్వేష ణకు ఒక మితమంటూ లేకపోతోంది. ఇంటికివెళ్తే సరేసరి, శ్రీమతిపైన ధామ ధూములే! ఇక రాత్రుల్లోనా శవిస్తే కంటికి కునుకుపట్టదు!

త్వరగా వచ్చి చేరకుండా రామ లింగాన్ని యిన్నిపాట్లకు అగ్గంచేసిన ఆ రిజిష్టర్డు పార్సెలు, ఓ రోజతడు పోస్టాఫీసుకు బయల్దేరబోతుండగా స్వయంగా తనే యింటిని వెదుక్కుంటూ వచ్చేసింది!

"ఇదిగో సుబ్బులూ! ఎలాగైనా జగ న్నాధం మంచివాడే! పార్సెల్ వచ్చే సింది" అంటూ రామలింగం లోపలికి పరుగు తీశాడు.

"ఏదీ, విప్పండి చూద్దాం" అంటూ సుబ్బలక్ష్మిగూడా హాల్లోకి వచ్చేసింది.

రామలింగం కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. సుబ్బలక్ష్మి అలమారా తెరిచి పేనాకత్తి తీసుకొచ్చింది.

"చూడ్డానికి ఈ పార్శిలు మరీ పెద్ద దిగావుంది కదండీ!"

"ఉండొద్దూ మరి! అలాగే వుండాలి." పార్శిలును ఛేదించే ప్రయత్నంలో నిమగ్నుడయ్యాడు రామలింగం.

ఒక్కింత శ్రమతో పై మూత వూడి పోయింది. రామలింగం పైపైని తుక్కు కాగితాలు విదిలించేశాడు.

"అదేమండీ! ఈ పార్శిల్లో!"యింకొక పార్శిలా సుబ్బలక్ష్మి భర్తవైపు ఆశ్చ ర్యంగా చూచింది.

ఆ మాటా నిజమే! దాక్ పీసుల పెట్టంత సైజులోవున్న మొదటి పార్శిల్లో నుంచి రెండోది బయటపడింది. ఇదొక డబ్బారేకుల పెట్టె!

"మరే మనుకుంటున్నావు జాగ్రత్త పడటమంటే!" రామలింగం ఆ పెట్టె గూడా తెరిచేశాడు. ఓ కర్పూరపు బిళ్ళల డబ్బా దృగ్గోచరమైంది.

సుబ్బలక్ష్మి కళ్ళు కుంభాకార కట కాల్లా పైకొచ్చేశాయి, హఠాత్తుగా రామ లింగం నాలుక పిడచగట్టుకపోయింది.

ఆ డబ్బా తెరవగానే మళ్ళీ అందులో గూడా ముద్దులు మూటగట్టే మరొక చిన్నపార్శిలు!

"సుబ్బులూ," తెరిచిన నోరు తెరిచి నట్టే వుండిపోయింది.

సుబ్బలక్ష్మికి ఎక్కడలేని వుక్రోషం

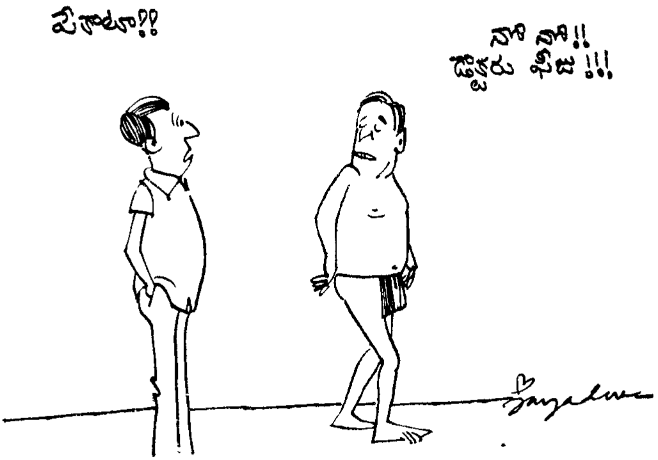

పుట్టుకొచ్చింది. ఆమె ముద్దులు మూట గడ్తున్న ఆ చిన్న పార్శిలును పేనా కత్తితో ఛిన్నాభిన్నంగా కోసేసింది!

దానిలోనుంచీ బయటపడింది బంగారపు గొలుసు కాదు - మామూలురకం అరవై పుల్లల చీటా సైట్ అగ్గిపెట్టె!

"ఇంకేం గొలుసు బాబూ!" సుబ్బలక్ష్మి అగ్గిపెట్టె తీసింది. అందులోనుంచీ జాగ్రత్తగా మడతబెట్టిన ఓ చీటీ క్రిందికి జారింది.

"చదువు సుబ్బులూ! ఏం వ్రాశాడో చదువు!"

"ప్రియమైన రామలింగంగారూ!

"మీరు ఈ వూరునుంచి వెళ్ళిపోవడానికి ముందుగా నన్ను కలుసుకున్నప్పుడు 'నా పైన నాకే నమ్మకం లేదనుకోండి' అంటూ ఓ ఆణిముత్యంలాంటి మాట సెలవిచ్చారు. కానీ అప్పటి మీ మాటలనుబట్టి, ఆ తరువాత జరిగిన సంఘటనలబట్టి ఆలోచించగా మీకు మీ పైన తప్పితే మరొకరిపైన నమ్మకం లేదన్న విషయం నా కవగతమైంది. అవకాశం దొరికితే ప్రతిరెండవ వ్యక్తి మోసగాడుగా పరిణమింపవచ్చునని మీరు భావించడం విచారకరం! కొండొకచో అపాయకరం గూడా!

ఈ అమూల్యమైన హితవులు మీకు చేరుతున్న విధానం వల్లనైనా కలకాలం జ్ఞప్తిలో వుండగలవని ఆశిస్తున్నాను.

మీరు ఎదుటివాణ్ణి విశ్వసిస్తే ఎదుటివాడు మిమ్మల్ని విశ్వసిస్తాడు. అది లేనప్పుడు యిది లేదు! నిజాన్ని యింత నిర్మొగమాటంగా చెబుతున్నందుకు మన్నించండి. మీ నగ మీకు చేరినట్టుగా రివెన్యూ స్టాంపుమీద సంతకంచేసి మీరు రసీదును పంపిన తక్షణం మీ గొలుసు మీకు రిజిష్టర్డు పార్శిల్లో సురక్షితంగా పంపబడును.

ఇట్లు,

జగన్నాధం."